

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2018

1196/2018

Valtioneuvoston asetus liikennetarvikkeiden kaupasta, asennuksesta ja korjauksesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ajoneuvolain (1090/2002) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään:

- 1) ajoneuvolain (1090/2002) 82 ja 91 §:ssä tarkoitetun valtuutetun asiantuntijan pätevyys- ja asiantuntemusvaatimuksista;
- 2) ajoneuvolain 89 §:ssä säädetyistä asennus- ja korjauslupan myöntämisen edellytyksenä olevista työtiloista, korjauslaitteista ja henkilöstön ammattitaitoa koskevista tarkemmista vaatimuksista;
- 3) ajoneuvolain 87 §:ssä tarkoitetuista ilman lupaa suoritettavista asennus- ja korjaustöistä;
- 4) muusta kuin tyyppihyväksytystä osasta ja erillisestä teknisestä yksiköstä annettavasta selosteesta.

2 §

Valtuutetun asiantuntijan pätevyys ja asiantuntevuus

Edellä 1 §:n 1) kohdassa tarkoitettulla valtuutetulla asiantuntijalla on oltava tehtävään soveltuva, vähintään tekniikan ammattikorkeakoulututkinto tai teknikkotasoinen tutkinto ja kokemusta valvottavalta alalta.

3 §

Luvan oikeuttamat korjaustyöt

Ajoneuvolain 87 §:ssä tarkoitettu M2-, M3-, N2-, N3-, O3- ja O4-luokan ajoneuvojen paineilma- ja sähköjarrujärjestelmien korjaamiseen myönnetään:

- 1) A-lupa, jonka nojalla on oikeus suorittaa kaikkia jarrujärjestelmiin säätölaitteineen liittyviä korjaus-, huolto-, säätö- ja muutostyömenpiteitä sekä ajoneuvoyhdistelmien jarrusovituksia;
- 2) B-lupa, jonka nojalla on oikeus suorittaa jarrujärjestelmien korjaus-, huolto- ja säätötyömenpiteitä, ei kuitenkaan jarrujen sovitus- ja muutostöitä eikä lukkiutumattomien jarrujärjestelmien ja sähköjarrujärjestelmien säätölaitteisiin liittyviä huolto- ja korjaustöitä;

B-luvan haltijalla on kuitenkin oikeus vaihtaa kuorman tunteva jarruvoiman säädin ja säätää se ajoneuvon valmistajan antamien ohjearvojen mukaisesti.

B-lupa oikeuttaa luvanvaraista henkilöliikennettä harjoittavan luvanhaltijan, jolle jarrukorjauslupa on myönnetty ennen 1 päivää syyskuuta 1992 ja jolla on käytössään lukkiutumattoman jarrujärjestelmän testaukseen soveltuva laite, vaihtamaan oman kalustonsa lukkiutumattomien jarrujärjestelmien komponentteja.

4 §

Ilman lupaa suoritettavat korjaus- ja asennustyöt

Sellaisina jarrujen asennus- ja korjaustöinä, joiden suorittamiseen ei vaadita lupaa, pidetään jarrujen päivittäisten huolto- ja säätötoimenpiteiden lisäksi seuraavia töitä:

- 1) jarrusylinterin ja sen kalvon vaihtaminen;
- 2) jarruputkien ja -letkujen uusiminen;
- 3) ilmakompressorin suodattimen vaihtaminen;
- 4) merkinanto- tai varoituslaitteisiin ja jarruvaloihin liittyvien komponenttien ja johdotuksen korjaaminen;
- 5) sellaisten jarrujärjestelmän venttiilien vaihtaminen, jotka eivät vaadi säätötoimenpiteitä.

Edellä 1 momentissa lueteltuja töitä saa suorittaa kuitenkin vain ehdolla, että näissä töissä käytetään alkuperäisiä tai ajoneuvon tai jarrulaitteiden valmistajan korjattavaan ajoneuvoon asennettavaksi tarkoitettavia taikka muita teknillisiltä ominaisuuksiltaan vastaavia osia. Kuitenkin sanotun momentin 4 kohdassa mainittuja korjauksia painemittareiden, jarruvoiman säätimien, lukkiutumattoman jarrujärjestelmän ja sähköjarrujärjestelmän osalta saa tehdä vain luvan omaavassa korjaamossa.

5 §

Työtilat

Korjaamolla on oltava sellaiset tilat, että jarrujen korjaukset voidaan suorittaa sääolosuhteista riippumatta.

6 §

Henkilökunta

Korjaamon työstä vastuullisella henkilöllä on oltava tehtävään soveltuva vähintään tekniikan ammattikorkeakoulututkinto tai teknikkotasoinen tutkinto ja työkokemusta alalta taikka vähintään viiden vuoden työkokemus autokorjaamon työnjohtotehtävissä tai autonasentajana. Vastuullisen henkilön on oltava lisäksi todistettavasti perehtynyt käytännössä raskaiden ajoneuvojen jarrujärjestelmien rakenteeseen ja korjaukseen. Lisäksi A-lupaa varten hänen on oltava suorittanut ajoneuvoyhdistelmän jarrujen riittävän kattavan sovitamiskurssin.

Jarrujärjestelmiin liittyvien töiden käytännön suoritus voidaan antaa työntekijälle, jolla koulutus mukaan luettuna on vähintään viiden vuoden kokemus autonasentajan tehtävissä ja vastuullisen henkilön riittäväksi katsomaa kokemusta mainituista töistä. Kokeneen asentajan apuna tai välittömässä valvonnassa voidaan käyttää vähäisemmän ammattikokemuksen omaavaa asentajaa.

Laitteet ja varusteet

Lupaluokasta riippuen korjaamolla on oltava seuraavat laitteet ja varusteet tai vastaava pysyvä käyttöoikeus:

Laitteet ja varusteet:	Lupa:
a) jarrurumpujen koneistukseen tarvittavat työstökoneet	A ja B
b) jarrurumpujen ja kitkapalojen keskinäiseen sovittamiseen tarvittavat laitteet	A ja B
c) jarrutushidastuvuuden mittauslaite	A
d) jarrudynamometri (jos mittaus perustuu atk-pohjaiseen tiedonkeruuseen, ei c kohdassa tarkoitettua jarruhidastuvuuden mittauslaitetta vaadita)	A
e) lukkiutumattoman jarrujärjestelmän testaukseen soveltuva laite	A
f) jarruviiveiden mittauslaite	A
g) kitkapalojen niittauslaite	A ja B
h) pyörä- tai akselipainovaaka	A
i) riittävät mittausvälineet, sisältäen myös paineilmajärjestelmän jarrupaineiden mittauslaitteet	A ja B
j) riittävät jarrujen korjauksessa tarvittavat muut yleis- ja erikoistyökälut sekä tarpeelliset nostolaitteet	A ja B

Kun jarrurumpujen koneistus, jarrudynamometrimittaukset tai akselipainomittaukset suoritetaan alihankintatyönä, josta on kirjallinen sopimus, voidaan 1 momentin a, d ja h kohdassa olevista vaatimuksista sallia poikkeuksia.

Alihankintana suoritettavaan jarrukomponentin koneistukseen ja kompressorin korjaukseen ei tarvita edellä tarkoitettua lupaa. Vastuu kaikkien alihankintana tehtyjen töiden asianmukaisuudesta on sillä luvan omaavalla korjaamolla, joka on alihankinnan toimeksiantajana.

Korjaustöiden kirjaus

Tiedot luvanvaraisista jarrukorjauksista on talletettava ja järjestettävä ajoneuvokohtaisesti. Tiedoista on kohtuullisen helposti käytävä ilmi korjauksen päivämäärä sekä korjauksen laatu ja tarkempi kohde.

Luvanvaraisia korjauksia koskevat tiedot on säilytettävä korjausta seuraavan kahden kalenterivuoden ajan.

Jarrukorjaamoiden huolto- ja korjausohjeet

Valtuutetun korjaamon on hankittava ja pidettävä ajan tasalla toimintansa laajuutta vastaavat jarrujärjestelmien huolto- ja korjausohjeet.

10 §

Laitteet ja ohjeet

Sillä, joka asentaa ja korjaa taksamittareita, on oltava käytettävissään mittarin valmistajan tai tämän edustajan taikka Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymä mittarin asennuksessa ja korjauksessa tarvittava tekninen laitteisto ja ohjelmistot.

Korjaajalla on oltava käytettävissään taksamittarin valmistajan toimittamat mittarin asennusta, korjausta ja säätöä koskevat ohjeet, tieto mittariin asennettavista taksoista sekä viranomaisten antamat ohjeet toiminnan harjoittamisesta.

Taksamittarin tarkastusta varten on käytettävissä oltava tarkoitukseen soveltuva mittarata.

Mittauslaitteiden asettamista saataville markkinoille koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta (uudelleenlaadittu) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/32/EU, jäljempänä mittauslaitedirektiivi, mukaisen taksamittarin asennus- ja korjauslupan haltijalta edellytetään voimassaolevaa valmistajan, valmistajan edustajan tai riippumattoman tarkastuslaitoksen todistusta siitä, että luvan haltijalla on käytettävissään asennuksessa, korjaamisessa, sinetöinnissä, kalibroinnissa sekä ohjelmistojen päivityksessä tarvittavat mittauslaitedirektiivin vaatimukset täyttävät laitteistot, ohjelmistot, tunnukset ja ohjeet.

11 §

Henkilökunta

Asennus-, säätö- ja korjaustyöstä vastuullisella on oltava sellainen koulutus tai kokemus, joka mittarin valmistajan tai maahantuojaan taikka Liikenne- ja viestintäviraston antaman selvityksen perusteella on katsottava riittäväksi.

Mittauslaitedirektiivin mukaisen taksamittarin asennus- ja korjauslupan hakijalta edellytetään 1 momentin vaatimusten sijasta voimassaolevaa, valmistajan, valmistajan edustajan tai riippumattoman tarkastuslaitoksen todistusta siitä, että luvan hakijalla on asennuksesta, korjaamisesta, sinetöinnistä, kalibroinnista sekä ohjelmistojen päivityksestä vastaava Mittauslaitedirektiivin vaatimukset täyttävä henkilöstö.

12 §

Asennus- ja korjaustöiden laajuus

Luvansaaja on oikeutettu asentamaan ja korjaamaan luvassa eriteltyjä mittareita.

Taksamittarin asennus- ja korjauslupa on voimassa niille taksamittarimalleille, jotka on eritelty luvassa ja joita luvan myöntämiseksi annetut todistukset ja selvitykset koskevat.

13 §

Asennus- ja korjaustöiden kirjaus

Tiedot mittarin asennuksista ja korjauksista on talletettava ja järjestettävä ajoneuvokohdasta.

Vähintään seuraavat tiedot on talletettava:

- 1) asennuksen tai korjauksen päivämäärä;
- 2) ajoneuvon rekisteritunnus tai, jollei ajoneuvoa ole merkitty rekisteriin, valmistenumero;
- 3) ajoneuvon rengaskoko;
- 4) mittarin merkki, tyyppi, valmistenumero sekä mahdollinen tyyppihyväksyntänumero ja tieto CE-merkinnän kattavuudesta;

- 5) taksa;
- 6) asennus- ja korjaustyön yhteydessä muodostuneet raportit ja tallenteet sekä tieto käytetyistä laitteista ja mittareista;
- 7) kopio asiakkaalle luovutetusta sinetöintitodistuksesta.

Tiedot asennus- ja korjaustöistä on säilytettävä asennusta tai korjausta seuraavan kahden kalenterivuoden ajan. Niistä on riittävän helposti käytävä ilmi 2 momentissa mainitut asiat. Asennus- ja korjaustöistä tehdyt kirjaukset ja kopiot sinetöintitodistuksesta on toimitettava pyydettyäessä Liikenne- ja viestintävirastolle.

14 §

Luvan oikeuttamat tehtävät

Analogisen ajopiirturin asennuksiin säätöihin, korjauksiin ja määräaikaistarkastuksiin ja digitaalisen ajopiirturin asennuksiin, korjauksiin, tarkastuksiin ja tarkistuksiin oikeuttavat luvat koskevat seuraavia tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 165/2014 tarkoitettuja tehtäviä:

1) A-luvan haltijalla on oikeus asentaa ja tarkastaa piirturi ja sen liitännät sekä tehdä määräysten sinetöinnit samoin kuin luvassa erikseen mainitun piirturimerkin tai -merkkien säädöt, korjaukset ja kotelon sinetöinnit;

2) B-luvan haltijalla on edellä luetellut valtuudet, ei kuitenkaan lupaa korjata tai säätää piirturia tai näihin toimenpiteisiin liittyen sinetöidä kotelo. Lupa koskee kaikkia hyväksytyä mallia olevia piirtureita. Lupa oikeuttaa kuitenkin muuttamaan autoon asennettavan ajopiirturin kilometrilukemat mittarinvalmistajan ohjeiden mukaisesti ja pelkästään tähän toimenpiteeseen liittyen sinetöimään kotelon.

3) Da-luvan haltijalla on oikeus korjata ne digitaaliset ajopiirturit, joiden merkki ja malli on mainittu luvassa. Riippumatta digitaalisen ajopiirturin merkistä ja mallista luvan haltijalla on oikeus asentaa, tarkastaa, tarkistaa ja säännösten edellyttämällä tavalla sinetöidä laite sekä kopioida digitaaliseen ajopiirturiin talletetut tiedot tai antaa todistus kopiointin mahdottomuudesta;

4) Db-luvan haltijalla on oikeus asentaa, tarkastaa, tarkistaa ja säännösten edellyttämällä tavalla sinetöidä digitaalinen ajopiirturi sekä kopioida digitaalisen ajopiirturiin talletetut tiedot tai antaa todistus kopiointin mahdottomuudesta.

15 §

Henkilökunta

Asennus- ja korjaustyöstä vastuullisella on oltava sellainen koulutus tai kokemus, joka piirturin valmistajan tai maahantuojan, koulutuksen antajan taikka Liikenne- ja viestintäviraston antaman selvityksen perusteella on katsottava riittäväksi.

Laitteet ja varusteet

Ajopiirtureiden asennuksiin ja korjauksiin oikeuttavan luvan hakijalla on oltava lupa-
luokan mukaan käytettävissään seuraavat varusteet:

Laitteet ja varusteet:	Lupa
a) piirturin valmistajan hyväksymät tai Liikenne- ja viestintäviraston riittäviksi toteamat testauslaitteet piirturin ja sen kellon tarkistamiseksi	A
b) piirturin kotelon sinetöimiseksi tarvittavat välineet ja tarvikkeet	A
c) tekniset tiedot piirturista sekä sen asennuksesta, säädöstä ja korjauksesta	A
d) tiekierrosluvun mittausvälineet	A, B, Da ja Db
e) tarpeelliset asennustyökalut	A, B, Da ja Db
f) rengaspaineen mittari	A, B, Da ja Db
g) sekuntikello	A, B
h) sinetöintipihdit ja -tarvikkeet	A, B, Da ja Db
i) tekniset tiedot digitaalisesta ajopiirturista, sen asennuksesta ja korjauksesta sekä asennuksen ja korjauksen suorittamiseksi tarvittavat ohjelmistot ja laitteet	Da
j) digitaalisen ajopiirturin tarkastuksien suorittamiseksi sekä valvontalaitteesta ja korjaamokortista kopioitavien tietojen siirtoon ja tallennukseen tarvittavat ohjelmistot ja laitteet	Da ja Db

Asennus- ja korjaustöiden kirjaus ja korjaamokortin käyttö

Tiedot analogisten ajopiirtureiden asennuksista, säädöistä, korjauksista ja tarkastuksista on talletettava ja järjestettävä ajoneuvokohtaisesti. Vähintään seuraavat tiedot on talletettava:

- 1) asennuksen, säädön, korjauksen tai tarkastuksen päivämäärä;
- 2) ajoneuvon rekisteritunnus;
- 3) ajoneuvon renkaiden kehä;
- 4) suoritettu toimenpide niin, että kilometrilukeman mahdollinen muutos käy ilmi;
- 5) mahdollisessa tarkastuksessa todetut näyttövirheet.

Tiedot digitaalisen ajopiirturin asennuksista, korjauksista, tarkastuksista ja tarkistuksista on kirjattava siten, että korjaamokorttiin talletetut tiedot kopioidaan säännöllisesti luvanhaltijan asennus- ja korjaustöistä ylläpitämään rekisteriin. Tiedot on säilytettävä huolellisesti 4 momentissa mainitun ajan ja ne on oltava valvontaviranomaisen pyynnöstä saatavilla sellaisessa muodossa ja järjestyksessä, että asennus- ja korjaustöiden valvonta on mahdollista.

Luvanhaltija on vastuussa korjaamokortin ja siihen liittyvän tunnusluvun huolellisesta käsittelystä. Luvanhaltija saa luovuttaa korjaamokortin kirjallista kuittausta vastaan vain sellaisen luvanhaltijaan työsuhteessa olevan käyttöön, joka täyttää 15 §:ssä asennus- ja korjaustyöstä vastuulliselle henkilölle asetetut pätevyysvaatimukset.

Luvanvaraisia korjauksia koskevat tiedoton säilytettävä työtä tai tarkastusta tai korjaamokortin tietojen kopiointia seuraavien kahden kalenterivuoden ajan.

18 §

Laitteet ja ohjeet

Nopeudenrajoittimen asennuksia, korjauksia ja säätöjä suorittavalla on oltava käytettävissä tehtävissä tarvittava teknillinen laitteisto ja näitä tehtäviä koskevat ohjeet, jotka jokin seuraavista tahoista on hyväksynyt:

- 1) nopeudenrajoittimen valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja;
- 2) ajoneuvon valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja; tai
- 3) Liikenne- ja viestintävirasto.

19 §

Henkilökunta

Nopeudenrajoittimen asennus-, korjaus- ja säätötyöstä vastuullisella on oltava sellainen koulutus tai kokemus, jonka jokin 18 §:ssä mainituista tahoista katsoo riittäväksi.

20 §

Asennus- ja korjaustöiden suoritus

Luvanhaltija on oikeutettu asentamaan ja korjaamaan vain luvassa erikseen mainitun valmistajan nopeudenrajoittimia.

Jos nopeudenrajoittimen asentaminen, korjaaminen tai säätäminen edellyttää ajopiirturin sinetöinnin murtamista, saa sellainen nopeudenrajoittimen asennus-, korjaus- ja säätöihin oikeuttavan luvan haltija, jolla on sinetöinti-oikeus, suorittaa näihin töihin liittyen ajopiirturin uudelleen sinetöinnin.

21 §

Asennus- ja korjaustöiden kirjaus

Tiedot nopeudenrajoittimen asennuksista, korjauksista ja säädöistä on talletettava ja järjestettävä ajoneuvokohtaisesti.

Vähintään seuraavat tiedot on talletettava:

- 1) asennuksen, korjauksen tai säädön päivämäärä;
- 2) ajoneuvon rekisteritunnus tai, jollei ajoneuvoa ole merkitty rekisteriin, valmistenumero;
- 3) ajoneuvon renkaiden koko, kehä ja ilmanpaine;
- 4) suoritettu toimenpide ja mahdollisesti ilmennyt vika.

Nopeudenrajoittimen asennuksia, korjauksia ja säätöjä koskevat tiedot on säilytettävä toimenpidettä seuraavan kahden kalenterivuoden ajan.

1196/2018

22 §

Muusta kuin tyyppihyväksytystä osasta ja erillisestä teknisestä yksiköstä annettava seloste

Selosteen voi antaa erillisenä taikka kiinnittää, leimata tai muutoin merkitä osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön tahi sen pakkaukseen taikka tuotteen ostajalle tai muulle saajalle annettavaan kauppalaskuun tai muuhun toimituskirjaan.

Selosteeseen on, milloin se on tarpeen, merkittävä, millaiseen tai minkä ikäiseen ajoneuvoon kiinnitettäväksi tarvike myydään tai muutoin luovutetaan.

23 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Tällä asetuksella kumotaan liikennetarvikkeiden kaupasta, asennuksesta ja korjauksesta annettu valtioneuvoston asetus (1247/2002).

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2018

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Lainsäädäntöjohtaja Silja Ruokola